

РЕШЕНИЕ

№ 529

гр. София, 02.02.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 9 състав,
в публично заседание на 19.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Камелия Серафимова

при участието на секретаря Анжела Савова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **2811** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото административно производство е по реда на чл.,вр.203 и сл.АПК, вр с чл.1 от ЗОДОВ.

Образувано е по искова молба на [фирма] [населено място] срещу Национална агенция за приходите за заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди в размер на 42 000 лева- главница и представляващо заплатен адвокатски хонорар по повод подадено писмено възражение срещу съставен Ревизионен доклад № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година по Договор за правна защита и съдействие № ПП-СЛЕ-110/2018 година, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащане на възнаграждението -11.01.2019 година до датата на предявяване на исковата молба 12.03.2020 година в размер на 4 981,67 лева, както и законната лихва върху главница от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, сума в размер на 42000 лева, представляваща заплатените от [фирма] разноси за адвокатско възнаграждение за изготвяне на жалба против РА № Р-02000218000325-091-001/ 11.01.2019 година по Договор за правна защита и съдействие №ПП- СЛЕ-110/2018 година, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащането на възнаграждението-20.02.2019 година до датата на подаване на исковата молба -12.03.2020 година в размер на 4515 лева, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, настъпили вследствие обявяване нищожността на Ревизионен акт № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година от страна на ВАС НА РБ с РЕШЕНИЕ № 2353/13.02.2020 година, постановено по адм.дело № 9645/2019 година VIII

Отделение на ВАС.

В исковата молба се твърди, че срещу ищеца е съставен Ревизионен доклад ,като за подаване на възражение срещу него ищецът е ползвал адвокатска защита и заплатил разноски в размер на 42 000 лева, което не уважено, както и срещу издадения РА за обжалване по административен ред дружеството е ползвало адвокатска защита, като е заплатило сума в размер на 42 000 лева. Тъй като няма ред, по който да се присъди адвокатското възнаграждение на ищеца, то единственият такъв е по ЗОДОВ. Посочва се още ,че заплатеният адвокатски хонорар е заплатен ,за което по делото се съдържат доказателства за това. Иска се да бъде осъден ответникът да заплати посочените суми. Претендират се и сторените по делото разноски .

В съдебно заседание, ищецът- [фирма]-гр. С., редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК не изпраща представител.

Ответникът по иска- Национална агенция по приходите – [населено място], редовно уведомен при условията на чл.138,ал.2 АПК, се представлява от юрисконсулт Й.,редовно упълномощена, която оспорва исковата молба по основание и размер, прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение, претендиращо се под формата на обезщетение и за прекомерност и на адвокатското възнаграждение , заплатено в хода на производството по исковете, заявява претенция за присъждане на разноски. Съображения относно неоснователността и недоказаността на исковата претенция развива и в представената по делото писмена защита.

Представителят на СГП-прокурор К. изразява становище за неоснователност и недоказаност на исковата молба и моли да бъде отхвърлена.

Административен съд София-град след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите и възраженията на страните,при условията на чл.142, ал.1 АПК, вр. с чл.188 ГПК, прие за установено следното:

На 08.11.2018 година е съставен РД №Р-02000218000325-092-001,с който е предложено да бъдат установени задълженията на [фирма] за ДДС, Данък върху разходите за превозни средства, Корпоративен данък и Данък върху разходите в натура, обвързани с лично ползване по чл.204,ал.1,т.4 от ЗКПО за периоди, подробно посочени в него.

На 03.12.2018 година е сключен Договор за правна защита и съдействие № ПП- СЛЕ-110/2018 година, по силата на който Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“, представлявано от адвокат Б. Д. З. поело задължение да окаже на клиента [фирма] [населено място] правна защита и съдействие, изразяващи се в изготвяне и подаване от името на клиента на писмено възражение против Ревизионен доклад №Р-0200021800325-092-001/08.11.2018 година, изготвяне и подаване от името на клиента на жалба до Директор на Дирекция “ОДОП“ [населено място] против Ревизионен акт издаден на основание Ревизионен доклад по т.1, в случай че такъв бъде постановен, договорено е, че срещу предоставянето на услуги по чл.1 клиентът се задължава да заплати на адвокатското дружество адвокатско възнаграждение по чл.1,т.1 в размер на 35 000 лева без ДДС, по чл.1, т.2 – в размер на 35 000 лева без ДДС, като клиентът поел задължение да заплати възнаграждението по ал. 1, както и дължимия върху него ДДС както следва - възнаграждението по ал.1 т.-1 в срок до 10.01.2018 година , възнаграждението по ал.1,т.2 в срок до датата, на която изтича срокът за обжалване на ревизионен акт пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ [населено място], като клиентът се задължил да заплати на адвокатското

дружество предвидените в този член възнаграждение, както и дължимия ДДС по посочена в договора банкова сметка. С Договора са уговорени още всички права и задължения на страните- клиентът се задължил да заплаща от свое име и за своя сметка всички дължими такси, депозити и разноски ,свързани с производствата по чл.1, да упълномощи писмено дружеството или посочени от него трети лица, за извършване от негово име на действията по чл.1, а дружеството – Адвокатско поело задължение да изпълнява задълженията си по договора чрез управляващия съдружник- адвокат Б. Д. З.,като има право да изпълнява задълженията си по Договора чрез възлагането на всички или част от услугите по чл.1 на трети лица по реда на чл.77 от Закона за адвокатурата и с подписването на настоящия договор, клиентът дава съгласие за преупълномощаване по смисъла на чл.77,ал.2 изречение второ от Закона за адвокатурата.

На лист 168 от делото е приложено Пълномощно без дата, по силата на което управителят на ревизирия данъчен субект- ищец в настоящото производство упълномощил Адвокатско дружество“ Б. З. и партньори“ да представлява [фирма] пред Териториална дирекция- Б., като от името на дружеството изготви и подаде писмено възражение против Ревизионен доклад № РЮ2000218000325-092-001/08.11.2018 година, в случай че на основание Ревизионния доклад по т.1 бъде постановен Ревизионен акт, да представлява [фирма] пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ – [населено място], като от името на дружеството изготви и подаде жалба срещу издадения ревизионен акт.

На лист 169 от делото е приложено Пълномощно, с което Б. Д. З. преупълномощил младши адвокат В. А. Т. да представлява [фирма] [населено място] пред Териториална дирекция на НАП- [населено място] като от името на дружеството изготви и подаде писмено възражение против РД № Р-02000218000325-092-001/08.11.2018 година и в случай че на основание Ревизионния доклад по т.1 бъде постановен Ревизионен акт да представлява [фирма] пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ – [населено място]“ като от името на дружеството изготви и подаде жалба срещу него.

На 08.12.2018 година Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ издало на [фирма] фактура с №00...464, с предмет- Възнаграждение по чл.2,ал.1, т.1 от Договор за правна защита и съдействие № ПП—СЛЕ-110/2018 година, сключен на 03.12.2018 година- изготвяне и подаване на възражение срещу РД № Р-02000218000325-092-001/08.11.2018 година с ДО 35 000 лева и ДДС в размер на 7000 лева.

На 19.12.2018 година младши адвокат В. А. Т.-упълномощен представител на [фирма] подала писмено възражение срещу съставения Ревизионен доклад.

На 11.01.2019 година е издаден РА № РЮ2000218000325-091-001, с който на дружеството ищец са определени задължения по видове и по периоди,подробно посочени в него.

На 11.01.2019 година е сключен Споразумителен протокол между [фирма], [фирма] и Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“, с който е посочено , че [фирма] има вземане от [фирма] по Договор за заем от 27.05.2013 година – главница в размер на 14 950 лева, [фирма] има задължение към [фирма] по Договор за заем от 27.05.2013 година главница в размер на 14 950 лева, [фирма] има задължение към Адвокатско дружество “Б. З. и партньори“ по фактура № [ЕГН]/ 18.12.2018 година в размер на 42 000 лева, като страните по Споразумението са се съгласили [фирма] да плати от името и за сметка на [фирма] сумата на Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ в

размер на 7 000 лева, като [фирма] намалява своето задължение към [фирма] до размер на преведените суми на Адвокатското дружество, „Б. З. и партньори“ и в резултат на постигнатото споразумение и след извършване на преводите, страните считат, че разчетите между Адвокатското дружество „Б. З. и партньори“ и [фирма] по фактура 0 00..464/18.12.2018 година са частично уредени- а именно [фирма] дължи на Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“ остатък в размер на 35 000 лева, [фирма] остава със задължение по предоставения кредит Договор за заем от 27.05.2013 година в размер на главница в размер на 7950 лева.

На 11.01.2019 година [фирма] превело по банковата сметка на Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“ сумата от 7000 лева по Споразумение от 11.01.2019 година за задължение на [фирма] по фактура № 464/18.12.2018 година.

На 23.01.2019 година Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“ издало на [фирма] данъчна фактура с №00...474 с предмет-Възнаграждение по чл.2,ал.1,т.2 от Договор за правна защита и съдействие № ПП-СЛЕ-110/2018 година, сключен на 03.12.2018 година- изготвяне и подаване на жалба против Ревизионен акт № Р-02000218000325-091/001/11.01.2019 година с ДО 35 000 лева и ДДС в размер на 7 лева / общо 42 000 лева/.

На 24.01.2019 година младши адвокат В. А. Т. депозирала жалба срещу издадения РА до Директор на Дирекция“ ОДОП“ – [населено място].

На 20.02.2019 година е сключен Споразумителен протокол, по силата на който [фирма] има вземане от [фирма] по фактури в размер на 12512,76 лева, [фирма] има задължение към [фирма] по фактури в размер на 12 512,76 лева, [фирма] има задължение към Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“, остатък по фактура № 00...474/23.01.2019 година в размер на 21 4247 лева, като страните се споразумели за следното- [фирма] да плати от името и за сметка на [фирма] сумата на Адвокатско дружество“Б. З. и партньори“ в размер на 12 512,76 лева, [фирма] изчиства изцяло своите задължения към [фирма] и в резултат на постигнатото споразумение и след извършване на преводите страните считат,че отношенията между [фирма] и [фирма] са изцяло уредени, [фирма] остава със задължение към Адвокатско дружество“ Б. З. и партньори“ по фактура № 00..474/23.01.2019 година в размер на 8 914,24 лева. Споразумението е подписано то трите страни ,участващи в него.

На 20.02.2019 година е сключен друг Споразумителен протокол, с който е установено , че [фирма] има вземане към [фирма] по Споразумение към Предварителен договор за покупко- продажба на недвижим имот от 17.12.2019 година за разваляне на сделка в размер на 55 573 лева, [фирма] има задължение към [фирма] по Споразумение към Предварителен договор за покупко- продажба на недвижим имот за разваляне на сделка от 17.01.2019 година в размер на 55 573 лева, [фирма] има задължение към Адвокатско дружество, „Б. З. и партньори“ остатък по фактура № 000..464/18.12.2018 година в размер на 35 000 лева и фактура № 000..474/23.01.2019 година в размер на 42 000 лева или общо задължения в размер на 77 000 лева., като страните се споразумели [фирма] да плати от името и за сметка на [фирма] на Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“сумата от 55 573 лева, [фирма] изчиства изцяло своето задължение по Споразумение към Предварителен договор за покупко- продажба на недвижим имот от 17.01.2019 година за разваляне на сделка към [фирма] и в резултат на постигнатото споразумение и след извършване на преводите страните смятат , че разчетите между [фирма] и [фирма] по Споразумение към Предварителен договор за покупко-продажба на недвижим имот от

17.01.2019 година са изцяло уредени, а [фирма] остава със задължение към Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ по фактура № 000...474/23.01.2019 година в размер на 21 427 лева.

На 20.02.2019 година е сключен Споразумителен протокол, с който е установено, че Сле Г.“ Е. има вземане от [фирма] по Договор за заем от 27.05.2013 година главница в размер на 7 950 лева и лихва в размер на 7 170,87 лева към 31.12.2018 година, [фирма] има задължение към [фирма] по Договор за заем от 27.05.2013 година главница в размер на 7 950 лева и лихва в размер на 7170,87 лева към 31.12.2018 година, [фирма] има задължение към Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“ по фактура № 00..474/23.01.2019 година в размер на 8 914,24 лева, като страните се споразумели [фирма] да плати от името и за сметка на [фирма] сумата на Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ в размер на 8914,24 лева, [фирма] намалява своето вземане от [фирма] до размера на преведените суми на Адвокатското дружество“ Б. З. и партньори“ и в резултат на постигнатото споразумение и след извършване на преводите страните смятат, че разчетите между Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ по фактура 0 00..474/23.01.2019 година са изцяло уредени, а [фирма] остава със задължение към [фирма] за лихви по предоставения кредит- Договор за заем от 27.05.2013 година в размер на 6206,63 лева.

Споразумителният протокол е подписан от трите страни, участващи в него.

На 20.02.2019 година [фирма] превело по банковата сметка на Адвокатско дружество“ Б. З. и партньори“ сумата от 55 573 лева по Споразумение от 20.02.2019 година по фактура от 18.12.2018 година и 474/23.01.2019 година на [фирма].

На 20.02.2019 година [фирма] превело по банковата сметка на Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ сума в размер на 12 512,76 по Споразумение от 20.02.2019 година..

На 20.02.2019 година [фирма] превело на Адвокатско дружество“ Б. З. и партньори“ сумата от 8 914,24 лева по Споразумение от 20.02.2019 година и фактура 474 за задължение на [фирма] от 23.01.2019 година .

С Решение по жалба срещу Ревизионен акт № 42/19.03.2019 година Директор на Дирекция“ ОДОП“- Б. потвърдил обжалвания Ревизионен акт № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година.

Срещу издадения Ревизионен акт дружеството-ищец депозирала жалба до Административен съд- Бургас, а последният с Решение №1175/25.06.2019 година отхвърлил жалбата на [фирма] срещу издадения ревизионен акт.

Срещу Решението на административен съд- Б. [фирма] депозирало жалба до ВАС на РБ, а последният с Решение №2353/13.02.2020 година, постановено по адм. дело № 9645/2019 година отменил Решение № 1175/25.06.2019 година по адм. дело № 818/2019 година на Бургаски административен съд и вместо него постановил друго ,с което обявил нищожността на РА № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година на ТД на НАП- Б..

С оглед на така установената фактическа обстановка, Административен съд София-град намира предявената искова молба срещу НАП за процесуално допустима, подадена от легитимирана страна и при наличие на правен интерес от предявяване. Съдът не споделя твърдението на процесуалния представител на ответника по иска, че искът е недопустим за сумата от 14 000 лева–заплатен ДДС върху адвокатското възнаграждение, тъй като търговецът е посочил въпросните две фактури в Справката

декларация за съответния данъчен период с право на пълен данъчен кредит и е приспаднал размера по него от своите ДДС задължения съответно със Справката-декларация по ч.125 от ЗДДС за данъчен период месец 02.2019 година, защото на първо място дали се дължи цялата претендирана сума или не е въпрос не за допустимостта на иска, а за неговата основателност. На второ място, изрично предпоставките за допустимост на иска, са визирани в чл.204,ал.1 АПК и там няма въведено изискване – заплащане на част от сумата. На следващо място, обстоятелството, че издадената фактура е включена в Дневника за покупки не води до извод, че искът е недопустим. Установеното по делото заплащане на ДДС върху възнаградението не то засяга правоотношенията между дружеството- ищец и фиска и е такова по [ЗДДС](#), и е извън предметните граници на предявения иск по [чл. 203 и сл. АПК](#), а и реалното му възстановяване на ищеца не е доказано по делото. В този смисъл е Решение № РЕШЕНИЕ № 14459 ОТ 23.11.2020 Г. ПО АДМ. Д. № 330/2020 Г., III ОТД. НА ВАС.

Разгледана по същество, исковата молба се явява неоснователна и недоказана. Съображенията за това са следните:

Съгласно чл.7 от Конституцията на РБ държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейни органи и длъжностни лица.Разпоредбата се съдържа в глава първа на [Конституцията](#), посветена на основните начала за държавно устройство, но същата не е пряк път за защита. Тя прогласява основен принцип, осъществяването на който трябва да се уреди със закон. Такъв закон е Законът за отговорността на държавата и общините за вреди. ЗОДОВ разграничи отговорността на два вида- отговорност за дейност на администрацията и отговорност за дейност на правозащитни органи, като в чл. 1.ал.1 от ЗОДОВ е посочено, че държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконнообразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. По силата на алинея втора,исковете по ал.1 се разглеждат по реда,установен в [Административнопроцесуалния кодекс](#), като местната подсъдност се определя по [чл. 7, ал. 1](#)-искът за обезщетение се предявява пред съда по мястото на увреждането или по настоящия адрес или седалището на увреждания срещу органите по [чл. 1, ал. 1](#) и [чл. 2, ал. 1](#), от чиито незаконни актове, действия или бездействия са причинени вредите

В разпоредбата на чл.203 АПК е регламентиран редът за предявяване на искове за обезщетения, а за неуредените въпроси за имуществената отговорност се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди,причинени на граждани и юридически лица. Съгласно [чл. 4 от ЗОДОВ](#) дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността е обективна и не е обвързана от наличието или липсата на вина у длъжностното лице, пряк причинител на вредите. Елемент от фактическия състав на отговорността на държавата е установяване на незаконнообразността на акта, действието или бездействието на държавния орган - т. е. ако изобщо не са регламентирани в закона, или ако противоречат на материално правни и процесуални норми. Отговорността не се презумира от закона, затова в тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по [чл. 1 от ЗОДОВ](#) - незаконнообразен акт, отменен по съответен ред, действие или бездействие на административен орган по повод изпълнение на административна дейност, настъпила вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и

вредата. При липсата на който и да било елемент от фактическия състав не може да се реализира отговорността по чл.1 от ЗОДОВ. Съгласно чл.205 от АПК,искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице,представявано от органа,от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинените вреди

От така очертаната разпоредба е видно, че искът е осъдителен и с него се цели възмездяване на лицето,претърпяло вреди вследствие на незаконосъобразни актове, действия и бездействия.Но отговорността на държавата не е безусловна.За да бъде ангажирана,то следва да бъдат налице визираните в чл.1 от ЗОДОВ предпоставки-незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред,вреда от такъв административен акт,причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт,действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат.

В настоящия случай на първо място, искът е насочен срещу надлежен ответник-Национална агенция по приходите, която съгласно разпоредбата на чл.2 ал.2 от ЗНАП е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище С. и длъжностните лица, съставили Ревизионен доклад и издала обявления за нищожен Ревизионния акт № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година са двама инспектори по приходите пир тД на НАП Б. и Началник сектор и главени нсекотро по приходите при ТД на НАП- [населено място] ,но ТД на НАП не е юридическо лице. На второ място, съгласно сега действащия Закон за НАП-чл.6-Агенцията се състои от централно управление и териториални дирекции.Централното управление подпомага дейността на изпълнителния директор по планирането, организирането,ръководството и контрола на цялостната дейност на агенцията, както и в изпълнението на предоставените му правомощия по този закон., а териториалните дирекции установяват публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски и други публични вземания, възложени им със закон, както и обезпечават и събират публичните вземания. Наред с това, съгласно чл.19,ал.1 от ЗНАП, Агенцията отговаря за вредите, причинени на физически и юридически лица от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и служители при или по повод изпълнение на дейността им, а по силата на алинея втора,обезщетения за вреди от незаконни актове, действия или бездействия по ал. 1 може да се искат след тяхната отмяна. Когато вредите са причинени от нищожен акт на органите или служителите на агенцията или от тяхно незаконно действие или бездействие, нищожността на акта, съответно незаконосъобразността на действието или бездействието, се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение и отговорността на агенцията обхваща всички имуществени и неимуществени вреди и пропуснати ползи и се реализира по реда, предвиден в [Закона за отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани.](#)

На следващо място,пасивно легитимирани по тези искове са съответните държавни органи - юридически лица,а не техните териториални поделения или обособени структури без правосубектност, тъй като по исковете за обезщетяване на вреди,причинени на граждани, пасивно легитимиран е държавният орган, с който длъжностното лице, причинител на вредата, е в трудови или служебни правоотношения. Отговорността на държавния орган се обосновава с качеството му на възложител на работата, която се извършва в негов интерес, и с правото му на подбор на съответните длъжностни лица за изпълнение на определени трудови или служебни функции.

По силата на чл.6,ал.3 от ЗНАП, Териториалните дирекции установяват публичните вземания за данъци, за задължителни осигурителни вноски и други публични

вземания, възложени им със закон, както и обезпечават и събират публичните вземания, като в териториалните дирекции могат да се създават дирекции, отдели и сектори. В чл.7, ал.1 от ЗНАП е посочено, че органи на агенцията са директорите на дирекции, началниците на отдели и сектори,служителите, заемащи длъжност "държавен експерт по приходите", "държавен инспектор по приходите", "главен експерт по приходите", "старши експерт по приходите", "експерт по приходите", "главен инспектор по приходите", "старши инспектор по приходите" и "инспектор по приходите". От своя страна, с ДОПК се уреждат производствата по установяване на задълженията за данъци и задължителни осигурителни вноски, както и по обезпечаване и събиране на публичните вземания, възложени на органите по приходите и публичните изпълнители. По силата на **Чл. 7,ал. 1** от ДОПК, актовете по този кодекс се издават от орган по приходите, съответно от публичен изпълнител, от компетентната териториална дирекция .Правомощията на органите по приходите са визирани в чл.12,ал.1 от ДОПК , като едно измежду които е да извършват проверки и ревизии. В чл.108 от ДОПК е доуточнено, че данъчните задължения и задълженията за задължителни осигурителни вноски се установяват с ревизионен акт по [чл. 118](#). По силата на чл.110 от ДОПК, органите по приходите осъществяват данъчно-осигурителния контрол чрез извършване на ревизии и проверки. Съгласно алинея втора на чл.110 от ДОПК, ревизията е съвкупност от действия на органите по приходите, насочени към установяване на задължения за данъци и задължителни осигурителни вноски. От друга страна, в чл.118 от ДОПК е доуточнено ,че[javascript:y1\(\)](#) с ревизионния акт се установяват, изменят и/или прихващат задължения за данъци и за задължителни осигурителни вноски,. възстановяват резултати за данъчен период, подлежащи на възстановяване, когато това е предвидено в закон, възстановяват недължимо платени или събрани суми. Съгласно чл.119,ал.2 от ДОПК, ревизионният акт се издава от органа, възложил ревизията, и ръководителя на ревизията в 14-дневен срок от подаването на възражение или от изтичането на срока за подаване на възражение. В разпоредбата на чл.112,ал.2 от ДОПК е посочено, че ревизията може да се възлага от: органа по приходите, определен от териториалния директор на компетентната териториална дирекция или от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите или определен от него заместник изпълнителен директор - за всяко лице и за всички видове задължения и отговорности за данъци и задължителни осигурителни вноски. От друга страна, в нормата на чл.152,ал.1 и 2 от ДОПК е визиран задължителен административен ред за обжалване на ревизионен акт пред решаващия орган-Директор на Дирекция“ ОДОП“ -Ревизионният акт може да се обжалва изцяло или в отделни негови части в 14-дневен срок от връчването му, като решаващ орган е съответният Директор на Дирекция "Обжалване и данъчно-осигурителна практика" при Централното управление на Националната агенция за приходите.

От събраните по делото доказателства е видно, че ищецът претендира заплащане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, вследствие обявяване нищожността на Ревизионен акт №Р-020000218000325-091-001/11.01.2019 година и то по съдебен ред от страна на ВАС на РБ- заплатеното от него адвокатско възнаграждение по повод подаване на писмено възражение срещу съставения РД и заплатеното адвокатско възнаграждение при обжалване на издадения Ревизионен акт в хода на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция “ОДОП- Б.. В конкретния случай, решаващият орган по чл. 152,ал. 2 ДОПК, издал Решението, с което е потвърден обявеният за нищожен впоследствие РА от 11.01.2019 година безспорно е административен орган, действащ в изпълнение на нормативно

възложени задължения и това по своето съдържание представлява изпълнение на административна дейност във фазата на административното обжалване. От друга страна, самият Ревизионен акт също е властнически акт- на органи по приходите, с който се установяват задължения за данъци ЗДДС/.

Следва да бъде посочено, че производството по оспорване на ревизионния акт в конкретния случай се е развило по реда на ДОПК, като не е приключило във фазата на обжалването по административен ред и е приключило с потвърждаване на издадения срещу ищеца Ревизионен акт от 11.01.2019 година. Но в Глава осемнадесета на ДОПК "Обжалване на ревизионния акт по административен ред" ,в която систематично място имат разпоредбите на чл.152-чл.155 няма норма, която урежда въпроса с разпределението на понесените от страните разноски. От друга страна, съгласно ДОПК обжалването на ревизионните актове по административен ред е задължително, а не алтернативно/ по воля и желание на страната, за която актът е неблагоприятен/, ревизионният акт и същият не може да се обжалва пред съда, ако не е бил обжалван пред Директор на Дирекция "ОДОП". Вярно е, че в разпоредбата на чл. 161 ДОПК е уредена отговорността за разноските , но в хода на съдебно обжалване на ревизионен акт и тя има своето систематично място в Глава деветнадесета "Съдебно обжалване на ревизионния акт "като предвижда, че на жалбоподателя се присъждат разноските по делото и възнаграждението за един адвокат за всяка инстанция, съразмерно уважената част на жалбата, като съдът е в правото си да редуцира тези разноски при определени предпоставки. Но също така е вярно, че съгласно § 2 от ДР на ДОПК за неуредените в кодекса въпроси се прилагат разпоредбите на АПК и Гражданския процесуален кодекс (ГПК). От друга страна, в АПК въпросът с разноските в административното производство също не е уреден. В Глава шеста "Оспорване на административните актове по административен ред" този въпрос изобщо не е засегнат. В глава пета „Издаване на административни актове“, Раздел първи "Индивидуални административни актове", с разпоредбата на чл. 47, ал. 2 е предвидено на лицата по чл. 44, ал. 3 от същия кодекс да "се признават пътни и други разходи" от органа, водещ производството, преди издаване на акта по нормативи, определени от министъра на финансите. Съгласно чл. 59, ал. 2, т. 6 АПК индивидуалният административен акт следва да съдържа и разпореждане относно разноските. Това задължава административния орган при издаването на административния акт да обобщи направените до момента разноски от участващите в производството страни и да ги разпредели съобразно факта по чия инициатива или по чия вина са предприети съответните процесуални действия. Налице е законова празнота и в ДОПК и в АПК относно понесените от страната разноски в това производство. Наред с това, в потвърдителното Решение на Директор на Дирекция "ОДОП" от 19.03.2019 година, не се съдържа разпореждане относно разноските. За страната в обжалването по административен ред съществува единствено възможността да претендира като претърпени вреди направените разноски в производството по обжалване по административен ред на издадения срещу нея Ревизионен акт единствено по реда на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, тъй като друг ред за защита не съществува и не е налице хипотезата на чл.8,ал.3 от ЗОДОВ/ когато закон или указ е предвидил специален начин на обезщетение, този закон не се прилага. Това е така, защото правото на защита и правна помощ е основно конституционно право не само на гражданите, но и на юридическите лица, и упражняването му не може да се тълкува само и единствено като акт на свободната воля за договаряне на ищеца. Да се приема противното ,това би означавало да се ограничи правото на защита посредством липса на възможност да се възстановяват разноските за защитата и очевидно не е такава идеята на законодателя. Следва да

бъде посочено, че разпоредбата на чл.13 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи /КЗПЧОС/, ратифицирана със закон, приет от НС на 31 юли 1992 г. ,ДВ, бр. 66 от 14.08.1992 г., обн., ДВ, бр. 80 от 2.10.1992 г., в сила от 7.09.1992 г/. урежда правото на ефективни правни средства за защита и сочи, че всеки, чиито права и свободи, предвидени в тази конвенция, са нарушени, трябва да разполага с ефикасни вътрешноправни средства за тяхната защита от съответна национална институция дори и нарушението да е извършено от лица, действащи в качеството си на представители на официалните власти. Безспорно разпоредбата е приложим и по отношение на юридически лица/ в който дух е именно и ЗОДОВ/ и за да са ефикасни средствата за защита, те не трябва да бъдат ограничавани по никакъв начин и в нито един момент– нито в административната фаза на обжалване, нито в съдебната.

Неоснователен е доводът на процесуалния представител на ответника по иска, че Ревизионният доклад не съставлява индивидуален административен акт и неоснователно се претендира нанесена вреда от издаването му, тъй като Ревизионният доклад се явява предложение за установяване на задължения и депозирането на възражения по него съставлява право на лицето, упражнено в негова полза, а упражняването на правото не е вредоносно, за да обоснове претенция по чл.1,ап.1 от ЗОДОВ, като едно от условията за допустимост на иска по чл.204,ап.1 АПК е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или съдебен ред и съставеният Ревизионен доклад не е административен акт, той е процедурен акт. На първо място, за вида и характера на един акт се съди не от неговото наименование, а от характера и съдържанието на правните последици , които той предизвиква. **На второ място в редица съдебни решения, в това число и в РЕШЕНИЕ № 11021 ОТ 16.07.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 11733/2018 Г., III ОТД. НА ВАС е посочено, че „Член 4 от ЗОДОВ** предвижда, че държавата дължи обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Едно от условията на [чл. 204, ап. 1 от АПК](#) за допустимост на иска за реализиране на отговорността на държавата и общините за вреди по [чл. 1, ап. 1 от ЗОДОВ](#) е административният акт да е отменен по съответния ред, който е обжалван по административен и/или съдебен ред. Това обжалване, във всичките му фази, включително и съдебната фаза не е задължително да бъде осъществено с помощта на адвокат, но когато е ползвана правна защита и са направени разходи те подлежат на възмездяване. Следователно, след като едно от условията на [АПК](#) за образуване на производство по [чл. 1, ап. 1 от ЗОДОВ](#) е административният акт да е отменен по административен или/и съдебен ред и след като в тези производства гражданинът е ползвал адвокатска защита, защото не е могъл сам да се защити, то хонорарът, платен на адвокат за осъществяване на тази защита е имуществена вреда, която е в пряка причинна връзка с отменения като незаконсъобразен административен акт /в случая РД/ и е непосредствена последица от него, а не неприсъщ или луксозен разход. Взаимовръзката между издадения РД и потърсената от ревизирането лице адвокатска защита е пряка и непосредствена, тъй като те се намират в отношение на обуславяща причина и следствие - гражданинът не би потърсил адвокатска помощ, ако срещу него не е издаден акт, увреждащ неговите законни права и интереси. Не е спорно, че ревизионния доклад е констативен акт, с две основни функции в ревизионното производство сезираща и доказателствена и е част от дейността по издаването на РА. Ревизионният доклад е последица от извършената дейност на ревизиращите органи, която е административна по своя характер, още повече, че обжалването на издадения в последствие РА е законово регламентирано и е

средство за защита на лицето, което твърди, че не е виновно и че неговите права са накърнени неправомерно от административния орган. Многократно в своята практика Върховния административен съд е подчертавал, че според [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) държавата и общините отговарят за вредите причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия и бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Тази формулировка на закона не дава основание за ограничено тълкуване, чрез което приложното поле на нормата да се сведе само до индивидуалните административните актове и да се изключат останалите актове издадени в резултат на административна дейност. Това е така, тъй като определящо за отговорността по [чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ](#) определяща е не правната същност на акта, а основния характер на дейността на органа, който го е издал.“. Това становище е застъпено и в редица други съдебни решения на ВАС и в **РЕШЕНИЕ № 10973 От 15.07.2019 Г. ПО АДМ. Д. № 4132/2019 Г., III ОТД. НА ВАС.**

Отговорността, съобразно фактическите състави на ЗОДОВ, следователно е резултат от незаконосъобразно осъществяване на публични функции-административни и правозащитни от органите на държавата, общините и съдебната власт. Спазването на законността и защитата на правопорядъка, като израз на принципа на върховенството на закона, е задължение на всички длъжностни лица и органи на публичната власт. Задълженията, които законите възлагат на административните органи в тази насока са свързани, освен с издаване на индивидуални, общи и нормативни административни актове чрез упражняване на правоприлагаща и нормотворческа дейност, и с налагане на административни наказания Наред с другите правни форми на изпълнителна дейност - правотворческа, правоприлагаща и договорно-правна, класифицирани според предметно им съдържание и цел, тя представлява форма на административна /изпълнителна/ дейност, извършва се по административен ред чрез властнически метод, въз основа на законово предоставена административна компетентност.

В конкретната хипотеза, действително е налице отмяна на Ревизионния акт, който е издаден в резултат на административна дейност и то с влязло в сила Решение на ВАС на РБ във фазата на съдебното обжалване. Основният спорен въпрос по делото е дали вредите, които претендира ищецът в размер на 42 000 лева за подаване на възражение срещу съставения РД и подаване на жалба срещу издадения Ревизионен акт във фазата на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ Б.“ са пряка и непосредствена последица от обявяването нищожността на акта- Ревизионен акт.

От доказателствата по делото е видно, че след като е съставен Ревизионен доклад на 08.11.2018 година, ищецът на 03.12.2018 година е сключил с Адвокатско дружество“ Б. З. и партньори“ Договор за правна помощ и съдействие № ПП-СПЕ-110/2018 година по силата на който, Адвокатско дружество „Б. З. и партньори“, представлявано от адвокат Б. Д. З. поело задължение да окаже на клиента [фирма] [населено място] правна защита и съдействие, изразяващи се в изготвяне и подаване от името на клиента на писмено възражение против Ревизионен доклад №Р-0200021800325-092-001/08.11.2018 година, изготвяне и подаване от името на клиента на жалба до Директор на Дирекция “ОДОП“ [населено място] против Ревизионен акт издаден на основание Ревизионен доклад по т.1, в случай че такъв бъде постановен, договорено е, че срещу предоставянето на услуги по чл.1 клиентът се задължава да заплати на адвокатското дружество адвокатско възнаграждение по чл.1, т.1 в размер на 35 000 лева без ДДС, по чл.1, т.2 – в размер на 35 000 лева без ДДС, като клиентът поел задължение да заплати

възнаграждението по ал. 1, както и дължимия върху него ДДС както следва - възнаграждението по ал.1 т.-1 в срок до 10.01.2018 година , възнаграждението по ал.1,т.2 в срок до датата, на която изтича срокът за обжалване на ревизионен акт пред Директор на Дирекция“ ОДОП“ [населено място], като клиентът се задължил да заплати на адвокатското дружество предвидените в този член възнаграждение, както и дължимия ДДС по посочена в договора банкова сметка. С Договора са уговорени още всички права и задължения на страните- клиентът се задължил да заплаща от свое име и за своя сметка всички дължими такси, депозити и разноски ,свързани с производствата по чл.1, да упълномощи писмено дружеството или посочени от него трети лица, за извършване от негово име на действията по чл.1, а дружеството – Адвокатско поело задължение да изпълнява задълженията си по договора чрез управляващия съдружник- адвокат Б. Д. З.,като има право да изпълнява задълженията си по Договора чрез възлагането на всички или част от услугите по чл.1 на трети лица по реда на чл.77 от Закона за адвокатурата и с подписването на настоящия договор, клиентът дава съгласие за преупълномощаване по смисъла на чл.77,ал.2 изречение второ от Закона за адвокатурата.

Усановено е още , че Адвокатското дружество е подало писмено възражение срещу съставения РД, а след това и жалба срещу издадения Ревизионен акт във фазата на задължителното административно обжалване пред Директор на Дирекция“ОДОП“ Б.. Но също така е установено, че не дружеството- ищец е заплатило посочените в Договора суми, а други субекти и то въз основа на сключено Споразумение между лицата, които са дължали пари на ищеца и Адвокатско дружество „ Б. З. и партньори“ и на практика заплащането на възнаграждението по Договора за правна помощ и съдействие е извършено не от ищеца , то други лица. Безспорно съставеният РД и издаденият ревизионен акт и Договорът за правна помощ и съдействие №ПП-СЛЕ-110/2018 година се намират в отношение на обуславяща причина и следствие – ако не бе съставен РД и не бе издаден Ревизионният акт, нямаше да бъде ангажирана правна защита. Ето защо, въпреки че адвокатската защита черпи своето правно основание от Договора за правни услуги, който по съществува си е Договор за поръчка, той не прекъсва причинно-следствената връзка между незаконосъобразния акт на държавния орган и претърпяната вреда. Ревизионният доклад и Ревизионният акт са *conditio sine qua non*/ условие, без което не може/ и служат като единствено фактическо основание за извършване на разходите за правни услуги, минималният размер на които е нормативно определен. Ето защо, направеният разход за адвокатско възнаграждение при упражняване на основното право на защита е в пряка връзка с незаконосъобразния административен акт и ако той не бе издаден, ищецът не би ангажирал адвокатска защита по повод задължителното административно обжалване на този ревизионен акт пред Директор на Дирекция “ОДОП“. Единствената възможност на ищеца да възстанови направените разходи за това производство, с които безспорно е намалено имуществото му, е тази да претендира обезщетяването им по реда на ЗОДОВ. Ако не бе съставен РД и не бе издаден този ревизионен акт,то и ищецът не би ангажирал адвокат. Да вярно е,че ангажирането на адвокат в това производство не е задължително ,но също така е вярно , че само този факт не може да доведе до извод, че липсата на задължителност не е в пряка причинна връзка със съставения Ревизионен доклад и с издадения Ревизионен акт,още повече,че на всеки е предоставено право да защити правата и интересите си и това право е и конституционно установено.**“Адвокатската защита е конституционно гарантирана от чл. 56 от Конституцията на Република България и законово регламентирана със Закона за адвокатурата дейност, която се осъществява от**

адвокати - лица с висше юридическо образование, които не са държавни служители и които за висококвалифицирания си труд получават хонорар от доверителя си на принципа на свободното договаряне при нормативно определен минимум. Тази защита е по закон задължителна само по определена категория дела и за определен кръг от лица, но на практика за всеки един чужденец, български гражданин без юридическо образование, а още повече за неграмотен или гражданин с начално или основно образование, би било много трудно, граничецо с невъзможното да се справи със защитата си по каквото и да е съдебно дело, особено ако насрещната страна, е държавен орган, носител на властнически правомощия, съветван и подпомаган от платени държавни служители с висше юридическо образование-юрисконсулти“.

В този смисъл, тези разходи за заплатеното адвокатско възнаграждение са типични и присъщи, както и необходими за надлежното упражняване на право на жалба срещу съставения РД и издадения Ревизионен акт и безспорно са пряка е непосредствена последица от съставяна на РД и от издаване на обявения за нищожен ревизионен акт- ако РД не бе съставен и не бе издаден РА, самият ревизиран данъчен субект/ ищец в настоящото производство не би ги направил и претърпените вреди-имуществени са свързани с ангажиране на адвокатска защита срещу съставния РД и издадения ревизионен акт. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т. е. които са адекватно следствие от увреждането. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоположния резултат. Всичко това сочи, че ако не бе издаден съставен РД и не бе издаден ревизионният акт, то ищецът не би предприел действия по депозиране на възражение и обжалването на РА по административен ред и от там не би направил тези разходи, свързани с ангажиране на адвокат. Вредата е неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на едно лице. Вредите се делят на две големи групи: имуществени (материални) вреди и неимуществени (морални) вреди. Имуществените вреди накърняват имуществената сфера на лицата. Това са правото на собственост, ползване, строеж, сервитут, правото на надстрояване, пристрояване, подстрояване, различните субективни права на вземане, наследствени права и т.н. При договорната отговорност се носи отговорност за имуществени вреди. От своя страна, имуществените вреди се делят на претърпяни загуби и пропуснати ползи. Претърпяна загуба е онази разлика в имуществото на лицето, която се получава след неизпълнение на задълженията на другата страна по договора и при нея се съпоставя наличното имущество на изправната страна по време на възникването на задължението и наличното имущество на страната след неизпълнението на задължението и тази разлика се нарича претърпяна загуба.

Но по делото не се доказва, че ищецът е претърпял вреди, изразяващи се в заплащане на адвокатското възнаграждение, защото дори и да е претърпял вреди, то липсва пряка причинно следствена връзка между заплатените суми за адвокатско възнаграждение и обявения за нищожен РА.

На тази плоскост, съдът намира, че следва да обсъди характера на сключените споразумения от 11.01.2019 година и от 20.02.2019 година между ищеца, Адвокатското дружество и различни правни субекти, въз основа на които не ищецът, а други лица са заплатили възнаграждението за адвокат. Тези Споразумения не са Договор за цесия. Това е така, защото за вида и характера на един договор, се съди не от неговото наименование, а от вида и характера на правните последици, които той предизвиква. Правната регламентация на Договора за цесия

се съдържа в нормата на чл.99 от ЗЗД.Цесията е правен способ за прехвърляне на субективни права (вземания),по силата на която настъпва промяна в субектите на облигационното правоотношение- кредитор става цесионерът, на когото цедентът е прехвърлил вземането си по силата на сключен между тях договор. Като всеки договор, цесията трябва да отговаря на всички условия за действителност на договорите. Няма спор в доктрината и в съдебната практика по въпроса,че могат да бъдат цедирани както вземания, така и права, чиято прехвърлимост е допустима от закона и следва от тяхното естество - [чл. 99, ал. 1 ЗЗД](#). От правилото, установено в ал. 2 на посочената норма, според което вземането преминава върху цесионера в обема, в който цедентът го е притежавал следва, че предмет на цесионната сделка не могат да бъдат бъдещи, а само съществуващи вземания, т. е. тяхното съществуване е условие за нейната действителност. Този извод следва и от каузалния характер на цесионния договор, чиято валидност се преценява с оглед валидността на нейното конкретно правно основание. Независимо от разнообразието на основанията, на които цесията се извършва (продажба, дарение, даване вместо изпълнение и др.), определеността, респ. определяемостта на съдържанието на престацията е изискване за действителност на всяко едно от тях. Съгласно [чл. 99](#) и [чл. 100 от ЗЗД](#), подобно изискване на закона за валидност на договора не е поставено. Договорът за цесия е консенсуален договор, което означава, че с постигане на съгласие между страните вещноправното действие на прехвърлянето на вземането е постигнато. Това дали същото е осчетоводено правилно или не в счетоводството на страните по договора и в това на длъжника по вземането не влияе по никакъв начин като на реалността, така и на валидността на сделката. На реалността и валидността на сделката не влияе и фактът дали е съобщено на длъжника,че кредиторът му е променен или не.Единствената последица от липсата на уведомяване е, че ако длъжникът плати на цедента, то това плащане се счита за редовно и погасява вземането. За да бъдат зачетени правните последици на прихващането, е необходимо да се установи,че предпоставките за неговото извършване са били налице, а именно:- съществуват две насрещни вземания за пари или еднородни заместими вещи; - вземанията са ликвидни;активното вземане е изискуемо; при прихващане, осъществявано от цедиран длъжник по отношение на цесионер с вземане към цедента, двете вземания трябва да са били компенсирани към датата на осъществяване на цесията. Валидността на договора за цесия се преценява с оглед валидността на неговото конкретно правно основание. Предмет на цесионната сделка не могат да бъдат бъдещи, а само съществуващи вземания. Договорът за цесия предпоставя съществуващо вземане, произтичащо от друго правно основание. Неопределяемостта на прехвърлените бъдещи вземания води до недействителност на цесията поради недействителност на продажбата, на основание на която тя е извършена. Легално определение на цесията е дадено в чл.99 от ЗЗД - цесията е съглашение, с което кредиторът се съгласява да прехвърли възмездно или безвъзмездно своето задължение на едно трето лице. Страните по договора са кредитор на едно вземане -цедент и третото лице, което придобива вземането, наречено цесионер. Предмет на договора за цесия са всички имуществени права, освен тези, които по своето естество не могат да се прехвърлят- например- издръжка, пенсия. Личните неимуществени права не могат да бъдат предмет на договор за цесия. Прехвърлянето става с волеизявление на цедента и цесионера.(двустранна сделка). Не е необходимо съгласието на длъжника. Но последният трябва да е уведомен за извършената цесия. Това се налага, защото ако длъжникът не знае, може да плати на стария си кредитор. Така цесионерът няма какво да получи от длъжника. Уведомяването се извършва от цедента, т.е. този който прехвърля вземането си,но се приема, че и цесионерът може да уведоми длъжника. Цесията е

един неименован договор, защото може да се извърши чрез: Договор за продажба на вземането, като продажбата е възмездна сделка и цедентът отговаря за вземането пред цесионера само по време на прехвърлянето, но цесионерът не отговаря за платежоспособността на длъжника. Когато цесията е извършена като договор за продажба няма проблем цедентът да се задължи да отговаря със своя досегашен длъжник пред цесионера, но само до стойността на това, което е получил срещу цесията. Цесията може да е и безвъзмезден договор/ например – дарение/-цедентът прехвърля безвъзмездно вземането на цесионера и при безвъзмездната цесия кредиторът не отговаря за вземането на цесионера. В чл.99 от ЗЗД е посочено, че кредиторът може да прехвърли своето вземане, освен ако законът, договорът или естеството на вземането не допускат това. Прехвърленото вземане преминава върху новия кредитор с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности, включително с изтеклите лихви, ако не е уговорено противното. Предишният кредитор е длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето и да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането, както и да му потвърди писмено станалото прехвърляне. Прехвърлянето има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор.

В чл.100 от ЗЗД е доуточнено, че ако прехвърлянето е възмездно, кредиторът отговаря за съществуването на вземането по време на прехвърлянето. Той не отговаря за платежоспособността на длъжника, освен ако се е задължил за това, и то само до размера на онова, което е получил срещу прехвърленото вземане. Цесията може да бъде сключена вместо изпълнение на един дълг-чл. 65, ал.3 от ЗЗД-кредиторът не може да бъде принуден да приеме в изпълнение нещо, различно от дължимото. Ако кредиторът се съгласи да получи в собственост нещо друго вместо дължимото, то при съдебно отстранение или при скрити недостатъци на полученото се прилагат съответно правилата за продажбата. Когато на кредитора е прехвърлено едно вземане вместо дължимото, задължението се погасява, след като бъде събрано вземането, ако не е уговорено друго. Длъжникът вместо да изпълни задължението си прехвърля на кредитора свое вземане към трето лице. Но такава [цесия](#) има погасителен ефект само при наличието на специална уговорка. В противен случай старото задължение се погасява, след като бъде събрано вземането. При това, ако решат страните могат да уредят [цесията](#) и като абстрактен договор. Законодателят не изисква форма за действителност на [цесията](#) по общо правило. В някои случаи обаче, по силата на специални правила, спазването на някаква форма е изискване за действителност, а изискванията за доказване, уредени в ГПК важат и за цесията. Предмет на цесията-- вземания и други права. Те трябва да бъдат действителни, в противен случай цесията ще е с невъзможен предмет и ще е нищожна, допустимо е прехвърлянето на бъдещо право, но една такава цесия е във висящо състояние, може да се цедира естествено вземане, но една такава цесия не осигурява на цесионера право на защита, може да се цедира и спорно право, право, което е предмет на висящо дело, но за да стане това е необходимо да бъдат спазени не само изискванията на ЗЗД, но и условията на чл.121, ал.2 ГПК, допустимо е да се прехвърлят и части от вземания. Предмет на цесията могат да бъдат само прехвърлими права. Има права, които са непрехвърлими по своето естество и те не могат да се цедират, напр. акцесорните права, които не могат да се прехвърлят отделно от вземането, което следват: напр. вземането за лихва не може да се цедира отделно от главното вземане. Не могат да се цедират и права, които са свързани с личността на цедента, напр. вземане за издръжка. Непрехвърлимостта може да следва не само от естеството на правото, но и по силата на закона/Например

вещното право на ползване е непрехвърлимо. Несеквестрируемостта на едно вземане не означава, че то е непрехвърлимо. Несеквестрируеми вземания могат да се прехвърлят. Страните могат да забранят прехвърлянето на едно вземане, но подобна забрана ще има действие само между тях, без да обвързва третите лица. Цесията прехвърля вземането или правото от стария на новия кредитор. То се придобива в състоянието, в което се е намирало в момента на сключването на договора. Обаче, ако във вземането са настъпили изменения в периода между постигането на съгласието и уведомяването на длъжника тези изменения са противопоставими на цесионера. Заедно с вземането към цесионера преминават по право и акцесорните права, например цесионерът придобива всички лихви, които стават изискуеми след прехвърлянето. А ако не е уговорено противното, цесионерът става титуляр и на изтеклите вече лихви, по силата на правилото на чл.99,ал.2 ЗЗД. Прехвърленото вземане преминава върху новия кредитор с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности, включително с изтеклите лихви, ако не е уговорено противното. Цесията прехвърля върху цесионера общите и особените привилегии на вземането. Когато вземането е обезпечено със залог цесията прехвърля върху цесионера и заложното право, като вещта може да остане в държание на цедента, а може да бъде предадена и на цесионера. Но тъй като при залога залогоприемателят (цедентът) има не само права, но и задължения по договора за залог, затова се смята, че цедирането на заложното право изисква съгласие на залогодателя. Цесията прехвърля и ипотеката, но за да има действие цесията за ипотеката тя трябва да бъде отбелязана в нотариалните книги. Цесията прехвърля и правото на задържане, но за да стане цесионерът титуляр на това право той трябва да установи фактическа власт върху вещта. Цесията прехвърля и поръчителствата, които обезпечават вземането, но цедирането на вземането на кредитора спрямо един солидарен длъжник няма действие спрямо останалите солидарни длъжници. Има и някои акцесорни права, които не преминават по право, тъй като правото да се унищожи един договор (сделка) има строго личен характер смята се, че то не може да се цедира, смята се, че правото да се развали един двустранен договор, както и правата, които купувачът има в случаи на вещь с недостатъци не се прехвърлят по право, а за тези права е необходимо специално съглашение за тяхното цедиране. Тъй като съдържанието на правоотношението се запазва, длъжникът не губи възраженията си и може да ги противопостави на цесионера, стига те да се основават на отношенията му с цедента преди съобщението за цесията. Този извод може да се направи от текста на чл.103,ал.3 от ЗЗД-ако длъжникът се е съгласил с прехвърлянето на вземането, той не може да прихване задължението си срещу свое вземане към предишния кредитор. Ако прихващането е било допустимо преди уведомяването на длъжника, длъжникът може да прихване задължението си, което е цедирано и спрямо цесионера, независимо, че вече титуляр на вземането става цедента. Тази възможност за предявяване на възраженията по аргумент на по-силното основание би следвало да остане и да се прилага и за отлагателните, а не само за прекратителните възражения. Разбира се длъжникът може да се откаже от възраженията си, което е предвидено при прихващането: ако длъжникът приеме цесията, "той не може да прихваща задължението си срещу свое вземане към" цедента. Цесионерът има две помощни права: може да иска цедентът да му предаде документите, които установяват вземането и цесионерът може да иска от цедента да потвърди писмено извършеното прехвърляне. Длъжникът по цесията трябва да бъде уведомен за нея. Съобщението е едностранно изявление за прехвърлянето. То е неформално и със свободно установено съдържание, но то трябва да бъде направено от цедента, а не от цесионера. Това ясно личи от чл.99ал.3 и ал.4 от ЗЗД-предишният кредитор е

длъжен да съобщи на длъжника прехвърлянето и да предаде на новия кредитор намиращите се у него документи, които установяват вземането, както и да му потвърди писмено станалото прехвърляне. Прехвърлянето има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор.

Цесията поражда действие за длъжника от момента на уведомяването му, т.е. до момента на уведомяването на длъжника негов кредитор остава цедента, независимо, че вече е извършена цесията и длъжникът не само може, но е длъжен да изпълни на стария кредитор (до момента на уведомяването). Това положение важи не само за изпълнението, но и за останалите погасителни способности, напр. новация, опрощаване. До момента на получаване на уведомлението длъжникът не може да отказва на стария кредитор под предлог, че вземането вече не му принадлежи. След уведомлението обаче длъжникът трябва да изпълни на цесионера, т.е. цедентът престава да бъде кредитор. По силата на специалното правило на чл.99,ал.4 цесията има действие за третите лица от деня на уведомлението на длъжника, а не от деня на сключването ѝ. Ако например цедентът прехвърли вземането няколко пъти, титуляр на вземането ще бъде не първият по време, а онзи, за когото най-напред е съобщено на длъжника. По същата причина цесията не може да бъде противопоставена и на онези кредитори на цедента, които са наложили заповор върху вземането и заповорното съобщение е било получено от длъжника преди съобщението за цесията. По силата на чл.100 от ЗЗД, ако прехвърлянето е възмездно, кредиторът отговаря за съществуването на вземането по време на прехвърлянето. Той не отговаря за платежоспособността на длъжника, освен ако се е задължил за това, и то само до размера на онова, което е получил срещу прехвърленото вземане. За отговорност на цедента може да се говори само, ако цесията е възмездна. Според чл.100,ал.1 от ЗЗД, цедентът отговаря за съществуването на вземането по време на прехвърлянето, но не и за платежоспособността на длъжника. Терминът "съществуване на вземането" трябва да се тълкува разширително и трябва да се приеме, че чл.100 намира приложение не само, ако вземането не съществува, но и ако то е нищожно или ако сделката, от която то произлиза е била унищожена преди цесията, или ако това вземане е прехвърлено няколко пъти на други лица и т.н. Освен за вземането, цедентът отговаря и за съществуването на акцесорните права (привилегии, обезпечения, лихви). Обемът на отговорността на цедента не е установена легално, той може обаче да се изведе по аналогия от отговорността за евикция при продажбата - чл.189 и 191 ЗЗД и следователно, ако е прехвърлено несъществуващо, или нищожно, или прекратено вече вземане цесионерът може да търси от цедента- платената цена, разноските по цесията, необходимите и полезни разноски, обезщетение за вреди.

Това е така по правило, но формата на чл.100,ал.1 от ЗЗД е диспозитивна и легално установената отговорност на цедента може да бъде изменена от страните. Възможно е следователно цедентът да се задължи за отговаря за събирането на вземането, т.е. за платежоспособността на длъжника. Тази отговорност обаче не може да бъде поначало по-голяма по размер от онова, което цедентът е получил срещу прехвърленото вземане - чл.100,ал.2 от ЗЗД. Смята се обаче, че правилото на чл.100,ал.2 от ЗЗД е диспозитивно и със специална уговорка страните могат да го отменят, т.е. могат да уговорят, че цедентът ще отговаря и ще трябва да върне не само полученото, но и да заплати допълнителни суми. Възможно е също цедентът и цесионерът да ограничат отговорността на цедента и дори да се съгласят цедентът да не отговаря за съществуването на вземането. Тогава цедентът няма да дължи обезщетение за вреди, възстановяване на разноските по договора и процеса,

необходимите разноси и т.н., но той не може да се освободи от задължението за връщане на платената цена (на цената, която е получил). Това е минималният

размер на неговата отговорност. Съгласно Тълкувателно решение № 142-7 от 11.XI.1954 г., ОСГК, прехвърлянето на вземане (цесия) има действие спрямо длъжника от деня, когато предишният кредитор му съобщи за станалото прехвърляне. Съобщението, направено от приемателя (цесионера) на длъжника, не оказва такова действие.

Но от приложеното Споразумения от 11.01.2019 и то 20.02.2019 година видно, че в случая те не уреждат Договор за цесия, а за заместване в дълг, тъй като различни правни субекти заместват в дълга ищеца, и то за дълг, който той има към Адвокатско дружество "Б. З. и партньори" - в размер на 84 000 лева. Следва да бъде посочено, че съгласно чл.20 от ЗЗД, при тълкуването на договорите трябва да се търси действителната обща воля на страните. Отделните уговорки трябва да се тълкуват във връзка едни с други и всяка една да се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта на договора обичаите в практиката и добросъвестността. Разпоредбата на [чл. 20 ЗЗД](#) е обща и се отнася за всички видове договори, независимо от формата на сключването им. Тълкуването може да се осъществи не само въз основа на самия договор, но и с оглед обстоятелствата, изявленията и поведението на страните при сключването на договора / Решение на ВКС, по [чл. 290 ГПК](#) /, както и според обкръжаващите сключването на договора факти, други сделки между страните или с трети лица, когато от самия текст не може да се открие точната воля. В тази връзка, когато е налице съмнение, неяснота или двусмисленост по установените в договора клаузи, в това число и по обема на правата и обектите, които следва да се придобият по конкретно сключения между страните договор, при тълкуването на тези клаузи следва да се има предвид и се изследват обстоятелствата, при които е сключен договора, породените към този момент отношения между страните и произтичащото от това поведение на последните, както и това след сключването му, които обстоятелства водят до цялостно изясняване на действителната воля на страните. Следователно, при търсене на действителната обща воля на страните по сключения договор, следва да се съобразят обстоятелствата при сключването, както и изявленията и поведението на страните, предшествващи и последващи сключването на последния. Този принцип, отнасящ се до приложението на [чл. 20 от ЗЗД](#) и следващият се от тази норма правен режим на тълкуване на двустранните договори, е възприет, както в задължителната практика на ВКС/решение № [502/26.07.2010](#) г. по гр. д. № 222/2009 г. по описа на ВКС, IV го и решение № [89/17.07.2009](#) г. по гр. д. № 523/2008 г. по описа на ВКС, IIго, постановени по реда на [чл. 290 от ГПК](#) /, така и в решение № 788/15.12.2005 г. по гр. д. № 513/2004 г. по описа на ВКС, IIго, постановено по реда на ГПК/отменен/.

На тази плоскост, настоящият съдебен състав намира, че волята на страните / които са три по Споразуменията от 11.01.2019 година и от 20.02.2019 година е ясна и от съдържанието на това Споразумение не може да се твърди, че е налице Договор за цесия и анализирайки сключените Споразумения от 11.01.2019 година и от 20.02.2019 година е видно, че други лица са поели задължения да заплати на Адвокатско дружество "Б. З. и партньори" сумата от 84 000 лева с включен ДДС, представляващо дължимото от [фирма] по Договора за правна помощ и съдействие от 03.12.2018 година възнаграждение за процесуално представителство по подаване на възражение срещу съставен РД и подаване на жалба срещу издаден РА. Споразуменията от 11.01.2019 година и от 20.02.2019 година представляват не

Договор за цесия, а чисто заместване в дълг на [фирма] спрямо задължението на [фирма] към Адвокатско дружество "Б. З. и партньори. От своя страна, заместването в дълг е регламентирано в нормата на чл.102 от ЗЗД, според която трето лице може да замести длъжника само с изрично съгласие на кредитора. Заместеният длъжник се освобождава от отговорност към кредитора. Обезпеченията, дадени от трети лица, се погасяват, ако те не се съгласят тези обезпечения да служат за новия длъжник. Залогът и ипотеката, дадени от първоначалния длъжник, остават в сила. Новият длъжник може да противопостави на кредитора възраженията, които е имал старият длъжник, произтичащи от прехвърленото правоотношение. Наличието на свързаност по смисъла на [§ 1, ал. 2 от ДР на ТЗ](#) между даден длъжник и третото лице, възнамеряващо да го замести в дълга му, не изключва императивното изискване на закона, произтичащо от принципа на относителност на облигационните отношения за изрично съгласие на кредитора това заместване да може да произведе действие. Но заместване в дълг по смисъла на [чл. 102 ЗЗД](#) би могло да има само при наличието на изрично съгласие на кредитора. Данни за такова съгласие по делото са представени. Последниците от заместването (договор между новия длъжник и кредитора, или между длъжниците с одобрение на кредитора) са, че дългът остава същият, запазват се обезпеченията, които са дадени от стария длъжник, запазват се и привилегиите на вземането. Има разлика за обезпеченията от трети лица на дълга на стария длъжник, който е престанал да бъде длъжник – в този случай тъй като те са се задължили предвид личността на длъжника, тези обезпечения ще се запазят с тяхно съгласие, защото не могат да дават гаранция за новия длъжник като не го познават. Възраженията – тъй като дългът е същият се запазват и възраженията свързани с дълга. Личните възражения не се запазват тъй като са свързани с личността на стария длъжник.

В конкретната хипотеза, по делото има доказателства за това, че Адвокатското дружество „Б. З. и пртньори“ е дало съгласието си длъжникът- [фирма] / който всъщност следва да заплати адвокатското възнаграждение да бъде заместен от различни лица, при което това заместване в дълг е породило действие спрямо адвокатското дружество/ кредитор/ и за да е налице заместване в дълг, то трябва да има едно тристранно споразумение. **Основното, което страните уговарят** са отношенията между тях, които възникват по повод на съществуващото задължение – неговият вид и размер, срок на изпълнение и т.н. **Страни** по споразумението са първоначалният кредитор и длъжник, както и лицето, което ще замести в дълг стария длъжник. Съдържанието на споразумението не се влияе от факта дали това са граждани или фирми. В Споразуменията за заместване в дълг от 11.01.2019 година и от 20.02.2019 година е участвал кредиторът-Адвокатско дружество "Б. З. и партньори", при което тези споразумения са произвели действие спрямо кредитора. Фактът на извършеното плащане от страна на други лица/ новите длъжници по Споразуменията от 11.01.2019 година на дължимото възнаграждение по Договора за правна защита и съдействие от 03.12.2018 година, не води до извод, че ищецът е претърпял каквото и да било вреда вследствие на тези Споразумения, нито пък вредата е пряка и непосредствена последица от увреждането на "Сле Г." „О., който не е претърпял никаква вреда, а напротив ако има претърпяна вреда, то тя е от другите лица, който са платци на дължимото адвокатско възнаграждение по силата на Споразуменията за заместване в дълг. Наред с това, самите Споразумения не са цесия/ защото [фирма] не прехвърля вземането за обезщетение за вреди, причинени от отмяна на Ревизионния акт на други лица.

Настоящият съдебен състав намира, че извършените плащания не представляват

прихващане. Правният институт на прихващането е уреден в чл.103 от ЗЗД. Съгласно тази норма, когато две лица си дължат взаимно пари или еднородни и заместими вещи, всяко едно от тях, ако вземането му е изискуемо и ликвидно, може да го прихване срещу задължението си. Прихващането се допуска и след като вземането е погасено по давност, ако е могло да бъде извършено преди изтичането на давността. Ако длъжникът се е съгласил с прехвърлянето на вземането, той не може да прихване задължението си срещу свое вземане към предишния кредитор. Прихващането е институт на гражданското право, уреден с чл. 103 - 105 от Закона за задълженията и договорите. То е способ за погасяване на две насрещни задължения до размера на по-малкото от тях. Чрез него задължението се погасява чрез приспадане на насрещното вземане, което длъжникът има към своя кредитор. Погасяването е пълно, когато двете насрещни вземания имат еднакъв размер, и частично, когато те нямат еднакъв размер. Компенсацията (прихващането на насрещни вземания) трябва да се отличава от прихващането на плащанията. Прихващането на плащането предполага един длъжник и няколко еднородни задължения и изпълнение, което не покрива всичките и длъжникът трябва да каже кое погасява. Компенсацията е ситуацията на две компенсирани вземания. Компенсацията е способ за изпълнение или по-точно способ за погасяване на задълженията. Тя е още средство, начин на изпълнение на едно задължение, което избягва двойното плащане, средство е за двустранно гарантиране по отношение на платежоспособността на другата страна, тя гарантира страните срещу неплатежоспособността на другата страна, като страните по този начин получават пълно изпълнение, без да се конкурира с останалите кредитори на длъжника. Компенсацията е един особен начин на изпълнение, подобен на даване вместо изпълнение и длъжникът предлага вместо плащане не едно свое вземане към трето лице, а своето вземане към същия кредитор, в качеството му на длъжник. Компенсацията е особен способ за изпълнение на собственото задължение, но няма да мине през правилата на *datio in solutum*, няма да има нужда от съгласие на кредитора. Компенсацията може да се разгледа и като особен способ за принудително удовлетворение, за принудително изпълнение, при това без намесата на съдия-изпълнител, на съд. Всеки кредитор, снабден с изпълнителен лист би могъл да посегне за принудително изпълнение на което и да е имуществено благо, имуществено право на длъжника, на всеки елемент от неговото имущество, стига той да не е секвестрируем (единственото жилище, заплатата до някакъв размер, стипендията за всичко друго, освен за издръжка и т.н.), включително и върху вземанията на своя длъжник. Например кредиторът може да иска принудителното изпълнение да се насочи срещу вземането на длъжника му към неговата банка, от която той има да получава нещо, би могъл да се насочи принудителното изпълнение към вземането на длъжника към неговия работодател, който му дължи трудово възнаграждение или към което и да е друго вземане на длъжника си. При компенсацията не се касае за вземане на длъжника към трето лице, а за вземане, което длъжникът има към кредитора (по друго облигационно правоотношение длъжникът се явява кредитор на кредитора). От същността на компенсацията зависят и някои от нейните режими. От ал. 1, К. извежда шест предпоставки: 1. Два дълга – основанието на тези задължения е без значение (едното може да е договорно, другото извъндоговорно, деликтно; едното може да е по един договор, другото по друг договор), няма никаква разлика от това дали задълженията са част от едно правоотношение или от различни правоотношения.

2. Еднородност и заместимост на престациите - на практика това са преди всичко паричните задължения (основният случай), но прихващане може да стане и между

еднородни и заместими вещи, но ако вещите (престациите) не са пари, еднородни и заместими няма как да стане прихващането им с оглед правилата на чл. 103, но може да стане при други условия.

3. Идентичност на субектите - две лица да си дължат взаимно еднородни, заместими вещи. От това изискване има редица изключения: Изискуемост - четейки чл. 103 можем да останем с впечатление, че може би и двете вземания трябва да бъдат изискуеми, макар текстът коректно да казва, "ако вземането му", т.е. на този, който прави компенсацията е изискуемо. Следователно изискуемостта е предпоставка, която засяга активното вземане, вземането на този, който компенсира. Другото вземане трябва да бъде само изпълняемо, то може и да не е изискуемо.

4. Ликвидност на вземанията - всъщност тази предпоставка засяга активното вземане, но ако то се оспори, компенсацията би настъпила чрез предявяването на съдебно възражение за компенсация и с това ликвидността ще настъпи - с други думи ликвидно е това вземане, което е безспорно по основание и размер, а неликвидно е това вземане, което е оспорено било по основание, било по размер.

б. Действителност на двете вземания, ако на вземанията могат да се противопоставят перемпторни, окончателни, погасяващи възражения - оказва се, че те не съществуват, значи няма две, а едно вземане, а ако може да им се противопостави отлагателно, дилаторно възражение - оказва се, че те не са изискуеми, че не е изискуемо активното вземане и отново няма да може да стане компенсация. Според чл. 103, ал. 2 от ЗЗД прихващане се допуска и след като вземането е погасено по давност, ако е могло то да бъде извършено преди изтичането на давността. Следователно когато останалите предпоставки са били налице към един момент (всичките, включително и вземането да не е погасено по давност) последващото погасяване на вземането по давност, изтичането на давностния срок няма да пречи да се направи компенсацията още веднъж поради нейното обратно действие. В крайна сметка вземането трябва да е действително, но също така може да стане и с погасено по давност вземане. Според действащите текстове, компенсацията не настъпва по право - тя трябва да бъде поискана и следователно състоянието на компенсируемост (наличието на разгледаните предпоставки) не води автоматично до погасяване на двете вземания, а трябва едната от двете страни или тази, за която всички предпоставки са налице да каже "компенсирам". Компенсаторното изявление не може да бъде направено според чл. 104 под срок или под условие освен под условието, че предявеното в съд вземане ще бъде уважено. Изявлението за компенсация, това извънсъдебно и неформално (няма нужда от никаква форма) упражняване на едно потестативно право може да бъде само безусловно, но законът допуска едно единствено условие, ако предявеното пред съд вземане бъде уважено. При което не се доказва по никакъв начин каквото и да е прихващане. Нещо повече - дори да бе доказано това прихващане, то вредите, които претендира ищецът не се явяват пряка и непосредствена последица от обявяване нищожността на Ревизионния акт, а са опосреднена такава, защото реално заплащане на адвокатското възнаграждение има не от страна на [фирма], а от "други субекти-длъжница на [фирма] по четирите броя Споразумения и обезщетение за вреди може да се търси, само ако вредите са пряка и непосредствена последица от увреждането, а не от опосреднена такава. В конкретния случай, реално заплащане на дължимото възнаграждение от страна на ищеца няма, а напротив - дължимото възнаграждение е заплатено от други правни субекти. С оглед Тълкувателно решение № 1/15.03.2017 година на ВАС направените разноси за обжалване на наказателно постановление следва да са пряка и непосредствена последица от самия незаконнообразен акт, издаден от орган, осъществяващ административна дейност."

Легална дефиниция на тези понятия- пряка и непосредствена последица от увреждането, законодателят не е дал нито в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, нито в чл. 51 от действащия Закон за задълженията и договорите, към който препраща параграф 1 от ПЗР на ЗОДОВ, нито в действалия от 1893 до 1950 г. Закон за задълженията и договорите, нито в други нормативни актове от действащото право. Както правната теория, така и съдебната практика, обаче, е приела критерии, от които да се изхожда при дефинирането на тези понятия. Според правната доктрина водещи при определянето на съдържанието на понятията „пряка и непосредствена последица“ са теорията за равноценността, според която един факт е причина за резултата, когато, ако този факт е липсвал, то резултатът не би настъпил, и адекватната теория, съгласно която причина са тези условия, които причиняват резултата нормално, типично, адекватно, а не по изключение. В практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.1.2006 г. по гр.д. № 23/2005 г. на 4 гражданско отделение на ВКС, Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003 г. на същото отделение на ВКС и други е възприето разбирането, че „...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите“. Основавайки се на това разбиране, гражданските съдилища и Върховният касационен съд безпротиворечиво приемат като вреди по смисъла на чл. 45 във връзка с чл. 51 от ЗЗД платените от гражданин с телесно увреждане хонорари за преглед и лечение от лекар и зъболекар, платените от собственик на увредена вещ хонорари за нейното възстановяване от съответен специалист, и други подобни, макар и да няма законово задължение да бъде потърсено съдействие от специалист в съответната област. Това е така, тъй като се приема, че разходите за хонорари на тези специалисти са неотменно свързани с увреждането, че без тяхна помощ увреденото лице не би се справило адекватно с последиците от това увреждане, и че те са породени единствено и само от това увреждане, и ако то не беше налице, те не биха били направени. Водени от това разбиране, гражданските съдилища и Върховният касационен съд безпротиворечиво приемат като пряка и непосредствена последица от увреждането по смисъла на чл. 4 от ЗОДОВ и платените от гражданите хонорари за адвокатска защита в хипотезите на т. т. 1-7 на ал. 1 на чл. 2 от ЗОДОВ, макар и адвокатската защита да не е задължителна, тъй като според тези съдилища „разходите по ангажирането на адвокатска защита представляват непосредствена вреда от неправомерното задържане, чието пряко следствие е дължимост на хонорар, който следва да е съответен на правната защита, необходима на лицето, с оглед повдигнатото обвинение.

С оглед на всичко изложено дотук, настоящият съдебен състав намира, че не са налице визираните в чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предпоставки за ангажиране отговорността на държавата и искът е неоснователен и недоказан.

По иска за заплащане на мораторна лихва за забава в размер на 4981,67 лева считано от датата на заплащане на възнаграждението 11.01.2019 година до датата на предявяване на исковата молба 12.03.2020 година и сумата от 4515 лева от датата на плащането на възнаграждението 20.02.2019 година до датата на предявяване на исковата молба 12.03.2020 година, ведно със законната лихва върху двете главници от по 42 000 лева от датата на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

Задължението за лихва има акцесорен характер и следва съдбата на главното

вземане. Предвид неоснователността на иска за присъждане на обезщетение за претърпени имуществени вреди, то претенцията за присъждане на мораторна лихва и законната лихва също е неоснователна и недоказана предвид акцесорността на иска за присъждане на лихва. С. да бъде посочено, че в ЗОДОВ няма изрична правна норма, която да сочи на дължимост на мораторна лихва върху обезщетението, при което следва да намери приложение нормата на чл.86 от ЗЗД. В съответствие с разпоредбата на [чл. 86, ал. 1 от ЗЗД](#) във вр. с [чл. 84, ал. 2 от ЗЗД](#) и в конкретната хипотеза налице е безсрочно задължение, за което длъжникът изпада в забава, след като бъде поканен от кредитора/ РЕШЕНИЕ № 16917 ОТ 17.12.2013 Г. ПО АДМ. Д. № 2366/2013 Г., III ОТД. НА ВАС, и Решение № 667 по гр. д. № 1816 за 2008 г. на I ГО/ като изпадането на длъжника в забава да изплати обезщетението по чл.1 от ЗОДОВ е обусловено от отправянето на покана до него преди предявяването на иска, тъй като няма определен срок, в който следва да заплати определената парична сума като обезщетение. Това разрешение е напълно съответно на тълкуването, дадено в ТР № 3 по гр. д. № 3/95 г. на ОСГК относно момента, от който се дължи лихва върху обезщетение. Съгласно т. 4 от цитираното Тълкувателно решение, вземането за обезщетение става изискуемо от датата на влизане в сила на решението за отмяна на незаконосъобразния административен акт. От този момент ответникът изпада в забава и се дължи мораторна лихва, но само и единствено, ако същият е бил надлежно поканен да заплати полагащото се обезщетение и въпреки отправената покана, не е заплатил обезщетението.

В конкретния случай на първо място, началният момент на претендираната и наречена законна лихва/ която всъщност е мораторна лихва за забава/ е не от датата на влизане в сила на решението на ВАС- отменително, а от датата на заплащането на адвокатското възнаграждение -11.01.2019 година и от 20.02.2019 година, и това е в разрез с цитираното Тълкувателно решение, още повече, че съдът не притежава правомощия да изменя иска/ в това число и да определя друг период, различен от заявления от ищеца, тъй като това право е предоставено само и единствено на ищеца. На второ място, по делото липсват доказателства ищецът да поканил Директор на Дирекция „ОДОП“ или НАП да заплати полагащото се обезщетение и да е налице отказ за заплащането му, при което липсва и втората предпоставка-покана за заплащане на обезщетение. Всичко това води до недоказаност и неоснователност на тези искове и предпоставя отхвърлянето им .

С оглед изхода на спора и в съответствие с разпоредбата на чл.10 от ЗОДОВ, претенцията на ищеца за присъждане на разноски е неоснователна. В полза на ответника по иска следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева. Съдебните разноски са разходите на страните, произтичащи от участието им в административното производство. Всяка от страните по делото е отговорна за направените разноски. Отговорността за разноски по принцип е обективна/ безвиновна/, защото загубила спора страна отговаря за разноски, дори ако е положила най- голямо старание да води процеса добросъвестно. Съгласно разпоредбата на чл.81 от ГПК, по присъждането на разноски, съдът се произнася във всеки акт, с който приключва разглеждането на делото в съответната инстанция. Отговорността за разноските е гражданско облигационно отношение, то произтича от процесуалния закон и е уредено от него. Задължението за разноски произтича от неоснователно предизвикания правен спор и тежестта за тях е за страната, която неоснователно е предизвикала същия. . В полза на ответника по иска, следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение съобразно с отхвърлената част от иска. **Съгласно нормата на чл.10, ал.4 от ЗОДОВ -(Нова - ДВ, бр. 94 от 2019 г.)-съдът осъжда ищеца да заплати на ответника**

възнаграждение за един адвокат, ако е имал такъв, съразмерно с отхвърлената част от иска, а в полза на юридическите лица се присъжда възнаграждение, ако те са били защитавани от юрисконсулт, чийто размер не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на [чл. 37 от Закона за правната помощ, но тази норма](#) **Вярно е , че тази норма няма обратно действие и изрично с Преходните и заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА ДЪРЖАВАТА И ОБЩИНИТЕ ЗА ВРЕДИ(ОБН. - ДВ, БР. 94 ОТ 2019 Г.) с§ 6. (1) е посочено, че [този закон](#) се прилага за предявените иски молби, подадени след влизането му в сила, а неприключилите до влизането в сила на този закон производства се довършват от съдилищата, пред които са висящи, включително при последвало въззивно и касационно обжалване, но също така е вярно, че производството пред АССГ е образувано на дата 13.03.2020 година след влизане в сила на посоченото изменение на нормата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ и безспорно намира приложение в случая. ЗОДОВ предвижда възможност за присъждане на разноски по [чл. Чл.10,ла.4](#) при установено осъществяване на процесуално представителство от юрисконсулт в допустимите хипотези. И доколкото законът допуска административният орган да упълномощи служител с юридическо образование за осъществяване на защитата по делото, то и представляваният правен субект има право на разноски, които изрично са предвидени в специалната норма. Прилагайки разпоредбата на чл.10,ал.4 от ЗОДОВ, съдът присъжда възнаграждение не в полза на юрисконсулта, а в полза на юридическото лице, което е защитавано от него, респективно в чиято структура се намира представляваният по този начин административен орган. След като възнаграждението се дължи не на юрисконсулта, а на бюджета на административния орган, който той представлява, реалното му заплащане е ирелевантно за реализиране на отговорността за разноски за загубилата делото страна по спора. При правна защита, осъществена от юрисконсулт, страната не следва да доказва пряко направения разход, докато обратното е важно за всички случаи, в които се репарират разноски за адвокатско възнаграждение - ТР 6/2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС. Именно с оглед тези специфики на осъществяваното процесуално представителство, приравняването на юрисконсулта на адвоката досежно присъжданото възнаграждение е частично. В този смисъл виж: решение № 10/29.09.2016 г. по конст. дело № 3/2016 г. на Конституционния съд. **Разпоредбата на [чл. 37 ЗПП](#) препраща към [НЗПП](#), където в чл. 24 е посочено, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 200 лева/** Съдът намира, че в полза на ответника по оспорването следва да бъде присъдено минимално възнаграждение в размер на 150 лева, тъй като делото не представлява правна и фактическа сложност и проведени са две съдебни заседания, на което е взела участие юрисконсулт Й., при което определеният размер на възнаграждение-150 лева е справедлив и съответен на извършеното процесуално представителство по делото- оказаната правна помощ от юрисконсулта.**

Воден от горното и на основание чл.203 АПК,вр.с чл.1,ал.1 от ЗОДОВ, Административен съд София-Град

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ ИСКА на [фирма] [населено място] срещу Национална агенция за приходите за заплащане на обезщетение за претърпени

имуществени вреди в размер на 42 000 лева- главница и представляващо заплатен адвокатски хонорар по повод подадено писмено възражение срещу съставен Ревизионен доклад № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година по Договор за правна защита и съдействие № ПП-СЛЕ-110/2018 година, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащане на възнаграждението -11.01.2019 година до датата на предявяване на исковата молба 12.03.2020 година в размер на 4 981,67 лева, както и законната лихва върху главница от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, сума в размер на 42000 лева, представляваща заплатените от [фирма] разноси за адвокатско възнаграждение за изготвяне на жалба против РА № Р-02000218000325-091-001/ 11.01.2019 година по Договор за правна защита и съдействие №ПП- СЛЕ-110/2018 година, ведно със законната лихва, считано от датата на заплащането на възнаграждението-20.02.2019 година до датата на подаване на исковата молба -12.03.2020 година в размер на 4515 лева, както и законната лихва върху главницата от датата на предявяване на иска до окончателното изплащане на сумата, настъпили вследствие обявяване нищожността на Ревизионен акт № Р-02000218000325-091-001/11.01.2019 година от страна на ВАС НА РБ с РЕШЕНИЕ № 2353/13.02.2020 година, постановено по адм.дело № 9645/2019 година VIII Отделение на ВАС.

ОСЪЖДА [фирма] – ГР. С. ДА ЗАПЛАТИ НА НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРИХОДИТЕ- ГР.С. СУМАТА ОТ 150 ЛЕВА- ЮРИСКОНСУЛТСКО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ.

НА ОСНОВАНИЕ ЧЛ.138,АЛ.1 АПК ,ПРЕПИС ОТ РЕШЕНИЕТО ДА СЕ ИЗПРАТИ НА СТРАНИТЕ.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВАС на РБ в 14 дневен срок от получаване на препис от същото,съгласно разпоредбата на чл.211,ал.1 АПК.

СЪДИЯ: